

Redaktionell kommentar

Tidskriften *Forskning om undervisning och lärande*, *ForskUL*, har nu funnits i tio år och vi firar det med att ge ut ett jubileumsnummer. Det innebär att det här numret ser lite annorlunda ut och har en annan typ av innehåll än det som vi brukar ge ut. Ni märker det också direkt här när förordet skrivs av mig istället för av tidningens redaktör.

ForskUL är en vetenskaplig tidskrift och alla artiklar granskas enligt ett så kallat dubbelblint peer review-förfarande. Vi tillgängliggör alla artiklar öppet och artiklarna skriva på svenska. Allt för att öka tillgängligheten för lärare. Dessutom har vi en etta på den så kallade Norska listan som anger att tidskriften håller hög vetenskapliga kvalitet. Vi är en av få tidskrifter i Sverige som klarar alla kriterier som Kungliga biblioteket har satt upp för att tidskrifter ska kunna räknas som vetenskapliga och öppet tillgängliga.

I detta jubileumsnummer har vi tre artiklar som sinsemellan är olika. Den första artikeln är en vanlig granskad artikel. Den andra är skriven på begäran av *ForskUL* och den tredje är skriven av medlemmar i redaktionen och redaktionskommittén.

Ingrid Carlgren har skrivit *Vad kan den som kan? – (ämnes)kunnande som centralt forskningsobjekt i ämnesdidaktisk forskning*. I artikeln argumenterar Ingrid för att kunskaper om kunnanden är en viktig aspekt av lärares professionella kunskapsbas och att utvecklingen av sådana kunskaper är en viktig uppgift för den ämnesdidaktiska forskningen. Hon skriver vidare om hur kunskaper om kunnanden skulle ge lärare möjligheter att bättre förstå elevernas svårigheter i lärandet och bidra till en mer systematisk undervisningsutveckling.

Hur summerar man tio års utgivning och nästan 100 artiklar på några rader? Det säger sig självt att det inte är enkelt och det är med glädje som vi låter **Elisabet Nihlfors** göra det i artikeln *Tio år med *ForskUL* – reflektioner och framtidspaning*. Hennes sammanställning sträcker sig fram till 2022 och visar tydligt på hur tidskriften har utvecklats.

Nihlfors visar i sin artikel också på att det har skett många ekonomiska och organisatoriska förbättringar inom forskningsfältet under detta decennium. Hon belyser bland annat *ForskULs* fackliga rötter och betydelsen av att lärarkåren delar ansvaret

för forskningsagendan. Hon belyser fackförbundens arbete med skolutvecklande avtal, Lärarförbundets arbete med det så kallade promilleprogrammet 2009 som gjorde stort avtryck och vidare betydelsen av att SKL, Lärarförbundet, LR, Sveriges Skolledarförbund och Svenskt Näringsliv 2011 undertecknade en gemensam programförklaring. I förklaringen understryks att forskning ger bättre resultat i skolan och att aktörerna vill arbeta tillsammans för en skola som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet enligt den nya skollagen.

Nihlfors avslutar sin artikel med att skriva att det behöver finnas möjligheter för lärare och skolledare att bygga upp och aktivt dela den beprövade erfarenheten och kunna publicera forskningsresultat i en tidskrift som ForskUL.

När jag läser hennes artikel kan jag bara instämma i att det verkligen har hänt ett och annat på det här området under detta decennium. Det finns idag några (men alldeles för få) lektorer i skolan, ett skolforskningsinstitut har skapats och ULF-avtal har upprättats. Därtill har fler och fler lärare involverats, deltagit och drivit forskningsprojekt i anslutning till olika typer av forskningsmiljöer och forskarskolor.

Parallellt med den utveckling som är på gång kommer vi i Lärarstiftelsen och ForskULs redaktion arbeta med att utveckla tidskriften än mer. Detta jubileumsnummer är därför det sista nummer som du läser i den här formen och på den här webbplatsen. ForskUL kommer flytta in på Kungliga bibliotekets plattform för vetenskapliga tidskrifter som heter Publicera. Samtidigt kommer Lärarstiftelsen skapa en ny forskningsplattform där också ForskUL kommer att finnas framöver. Men allt är i uppbyggnadsfasen så vi återkommer med information om allt i början av 2024. Men något som är vi är helt säkra på, det är att tidskriften ska fortsätta på den lagda banan. Tidskriftens fokus på undervisningsutmaningar ska självklart finnas kvar och så också vår ambition om att vara en tidskrift om forskning som är med och för lärare. Den anknutna podden Lärare & forskning kommer också att fortsätta och den bidrar redan starkt till intresset av att ta del av materialet i ForskUL.

I den tredje artikeln har **Viveca Lindberg**, **Ulla Runesson Kempe** och **Inger Eriksson** skrivit artikeln *Kunskapsprodukter för lärarprofessionen – Skolforskningsinstitutets projekt 2016 och 2017*. Artikeln behandlar Skolforskningsinstitutets utlysningar av forskningsmedel och de forskningsprojekt som beviljades finansiering 2016 och 2017. Författarna gör en analys över vilka kunskapsprodukter som har genererats från projekten och huruvida de kan anses vara undervisningsutvecklande och av värde för lärarprofessionen. Sammanlagt har det funnits elva forskningsprojekt som har gått att analysera. Eftersom de tre författarna på olika sätt är knutna till ForskUL har denna artikel inte genomgått sedvanlig dubbel-blind granskning. I stället har den granskats i en så kallad öppen granskningsprocess. Denna artikel har även kommenterats av Pernilla Nilsson.

Slutligen vill jag rikta ett stort och innerligt tack till alla som har medverkat i ForskUL under de gångna tio åren. Tack till alla skribenter som har bidragit till tidskriften och till att öka spridningen av sina resultat. Tack till alla fantastiska forskare som har sakkunniggranskat alla artiklar och till redaktionskommittén för ett mycket bra arbete.

Redaktionell kommentar

Ett extra stort tack till redaktionen som ihärdigt har ägnat tidskriften mycket tid och kärlek under alla dessa år. Och tack till våra tidigare redaktörer Solweig Eklund och Ingrid Carlgren som har lagt ner så mycket kraft på tidskriften. Och tack till Anna Sandström som har varit redaktionssekreterare under hela perioden och idogt arbetat med skriften samt kvalitetssäkrat alla artiklar språkligt och layoutmässigt. Ett tack också till Ann-Charlotte Eriksson som har varit ansvarig utgivare under de senaste åren och deltagit i redaktionen under alla år. Sen vill jag rikta ett riktigt, riktigt stort tack till Inger Eriksson som är tidskriftens nuvarande redaktör. Med oförtrutlig vilja, kraft och kunskap driver Inger tidskriftens utveckling framåt och ser till att vi håller tidskriftens syfte och fokus och framför allt säkerställer en hög kvalitet i alla nummer.

Och slutligen ett stort tack till alla våra läsare. Jag hoppas att ni ser fram emot detta nummer och alla kommande nummer med samma entusiasm som jag!

*Malin Tufvesson
Generalsekreterare för Lärarstiftelsen,
Redaktionsmedlem och ansvarig utgivare ForskUL*